

İSTİBRA USULÜ

Dr. Ali Hatay

Tıbbî ve İslâmî Yönünden

İSTİBRÂ

(İdrardan Temizlenme)

Op. Dr. Ali Hatay

Yazar: Op. Dr. Ali Hatay
Yeniden Gözden Geçiren: Emekli Müftü
Hattap Eren

Basım Yılı: 2012

Matbaa: İpek Yolu Matbaacılık

Kapak Tasarım: Ajans Piiri

Kitap Tasarım: www.arapcadizgi.net

Konya 2012 (4. Baskı)

www.dralihatay.com

www.dralihatay.com/islam

www.dralihatay.com/alihatay

alihatay@gmail.com

Bu Kitabın Tüm Hakları

Gonca Yayınevi'ne aittir.

GONCA YAYINEVİ

TEL: 212 528 50 76 - FAX: 212 519 71 98

Büyükreşitpaşa Caddesi

Yumni İş Merkezi no:16/13

Laleli İstanbul

İÇİNDEKİLER

Önsöz	5
Tarifler.....	9
İstincâ, İstibrâ, istinkâ	10
Konun Önemi.....	17
İstibra Farzdır.....	18
Müslümanların istibraya dikkat etmeleri lazımdır	22
İdrar damlamasından korunmak	25
İstibrada vesvese	30
İdrar yolları anatomisi.....	32
Erkek cinsel organlarından gelen sıvılar..	34
Mezi hakkında bilgi	35
İşeme fonksiyonu	37

Sıvazlama metodu.....	38
Kaynaklar.....	41
Özgeçmişim	44

BİSMİLLAHİRRAHMANİRAHİM

El-hamdulillâhi Rabbilâlemin ves-sâlatû ve selâmu alâ Muhammedin ve alâ alihî ve es-habihi ecmain.

Toplumların en büyük sorunlarından biri, bazı sorun olabilecek kavramları küçük fiiliyatlar olarak görerek onları göz ardı etmek ile başlar. Bu küçük sorunlar yeri geldiğinde, çok büyük sorumlulukları ve ödevleri yerlerine getirmede bizlere sıkıntı olmaktadır. « istibrâ « konusu da, bu şekilde küçük gibi görünen ancak, ilerletildiğinde kişinin sağlığına ve dinine olan sorumluluklarında büyük yaralar açabilecek konuların başında gelmektedir. Yüce dinimiz İslamiyet, insana temiz olmayı emreder. Temizlik sadece vücuten değil aynı zamanda ruhen de olmalıdır. Dinimiz ile Sağlığımızın en paralelliği burada başlamakta ve her Müslüman bünyede uyanmaktadır. Sağlıklı bir insanın, idrar kanalları-

nı tam olarak temizlemeyişi birçok hastalığa davetiye çıkarmaktadır. Necis olanın vücuttan tam olarak atılması gerekmektedir.

Bir Müslüman'ın sağlıklı ibadetini yerine getirmesi için sığınması gereken en büyük kötülüklerden biri; «vesvese»dir. “And olsun ki, insanı biz yarattık ve nefsinin ona ne gibi vesveseler verdiğini biliyoruz ve biz ona şah damarından daha yakınız” (Kâf, 50/16) ayeti, nefsin vesvesesine işaret ederken; “Şeytan Adem'e vesvese verdi” (A'raf, 7/20; Tâha, 20/120) manasına gelen bir çok ayet de şeytanın vesvesesine delalet etmektedir.

İstibrâ; pislikten uzak olmak, temizlenmek, idrardan sonra gelen sızıntıyı gidermek manalarına gelmektedir. İstibrâ; hareket etmek, yürümek veya öksürmek gibi çeşitli yollarla yapılabilir. Toplumumuzda en çok kabul edilen yöntemler zaten bunlardır. Ancak, istibrâ her zaman bir vesvese sebebi olarak insanın kalbine gelmektedir. Bu duruma iki cihan gü-

neşi Resulullah efendimiz; «EndiŒe edilecek bir Œey yok; o mahz-ı imandır, imanın kuvvetindedir» derlerdi. istibrâ, abdest için vesveseyi kesecek kadar görünen küçük ama etkili bir yöntemdir. Bu kitapta, istibrâ hakkında birçok bilgi bulacak. Küçük Œey olarak düşündüğümüz çoğu Œeyin aslında, inancımız ve sağlığımız açısından ne büyük sorumluluklarımızı vesvesesiz tam bir teslimiyet ile yerine getirebileceğimizi göreceksiniz.

Daha önce Hakses Mecmuasında makale şeklinde yayınlanan istibrâ konusu nedeniyle birçok Müslüman kardeşimizin yarasına parmak basmış olduk. Birçok tebrikler aldık. Yine bu kardeşlerimizin umumi arzuları ve devamlı istekleri üzerine bu makalelerimizi kitap haline getirmeye karar verdik. Bu hususta yakın ilgi ve alakalarını eksik etmeyen Gonca yayın evi sahibi Sayın Hasan Başpehlivan'a, kitabından faydalandığım hocamız Ekrem Doğanay'a ve beni bu hususta

teşvik eden İsmail Coşar hocama, kitabımı tashih eden İslami ve fıkıh yönünden yardımda bulunan Hattap Eren hocama teşekkürlerimi sunarım.

Allah(c.c) onlardan razı olsun derim.

Gayret bizden, Tevfik Allah(c.c) tandır.

Op. Dr. Ali HATAY

2012-KONYA

1-İSTİBRÂNIN LÜGAT MANASI

İstibrâ kelime olarak, Temizlemeyi, kurtulmayı istemek ve bunun için gayret göstermektir. İstibrânın manası şöyledir: Ayırmak, uzak etmek, küçük tuvaletten sonra idrarından kurtulmak, ondan temizlenmek, idrar eserinin tamamen kesilmesini beklemektir.

2-TARİFLER

Büyük ve küçük tuvaletten sonra temizlenmeye istincâ denir. Yani istincâ necasetten temizlenmeyi istemektir. İstibrâda istincâ içinde değerlendirilir. İdrardan ve necasetten temiz olma, kurulanma demektir. (01) (02) İstintar; İdrarı son damlaya kadar çıkarmak için ıkınmak ve yapılan gayrettir. (03)

3-İSTİNCA, İSTİBRA, İSTİNKA:

İstinca (Taharetlenme): Sözlükte, Necaseti (pisliği) gidermek manasına gelir.

Fıkıhî anlamda: İnsanın dışa attığı dışkı, sidik, kan, meni, mezi, (cinsel heyecandan sonra meniden önce çıkan saydam bir sıvı) ve vedi (idrardan sonra gelen koyu sarımsı bir sıvı) gibi necasetlerden su ve ona benzer temizleyici özelliği olan maddelerle temizlenmektir.

Hanefî alimlerine göre dışa atılan necasetleri eğer çıkış mahallini taşmamış ise temizlenmesi sünnet-i müekkededir. Etrafa yayılmış ve 4 gr kadar ise sadece su ile temizlenmesi vacip, 4 gramdan fazla ve taşmış ise yıkayarak temizlenmesi farzdır. Diğer mezhep âlimlerine göre her halükarda yıkanması vaciptir.

Kişinin çıkardığı kuru gazdan dolayı çıkış mahallini yıkamak alimlerin ittifakı ile gerekmemektedir (1) Ancak sulu ise yıkaması gereklidir..

Resulullah (S.A.S) şöyle buyurur: “Çıkan kuru gazdan dolayı taharetlenen (su ile temizlenen) bizden değildir.” (2)

Çıkan kuru bağırsak kurdundan dolayı taharetlenmek Hanefilerce vaciptir. Şafilerce kuru, üzerinde pislik eseri yoksa çıkış mahallini yıkamak müstahap sünnettir.

Pislik eseri varsa farzdır (3)

İstinca (taharetlenmenin) gerçekleştiği vasıtalar:

1-Su

2-Taş ve buna benzer pisliği giderici-kazıyıcı hürmet edilmeyen (ekmek, kemik gibi), necis olmayan (tezek gibi) kıymetli olmayan (ipek, pamuk gibi) ve tene zarar verici olmayan cam, kireç, kömür gibi) katı nesnelere.

3-Tuvalet kâğıdı. (Yazı yazmakta kullanılan kâğıtlar yazıya saygısızlık ve israf olarak görüldüğünden tahretlenmede kullanmayı mekruh olarak görülmüştür. (4)

4-Katı madde veya kâğıdı ile yapılan temizlenme işlevine isticmar denilir. Tahretlenirken başta sakıncalı olmayan katı maddeler veya tuvalet kağıdı ile üç kez necasetin kabası alındıktan sonra eseri ve kokusu kalmayınca kadar ve temizlendiğine kanaat getirilecek şekilde su ile yıkamak sünnettir.

5-Buna da “istinka” denir. Bu temizlik sadece su ile yapılabilir, ki genel uygulama da böyledir.

Tahretlenme (helaya girme) adabı:

1-Helaya girerken mukaddes isim ve yazı bulundurmamalıdır.

2-Paçalar sıvanmalı.

3-Kapıya yaklaşırken; “Bismillah,

Allah'ım! Şeytandan ve necasetlerden sana sığınırım.” denmelidir.

4-Sol ayakla girilmeli, sağ ayakla çıkılmadır.

5-Zaruret dışında edebe aykırı açılıp saçılmamalı, hayâ duyup üryan (Çıplak) halinde girilmemeli.

6-Başkalarının avretlerine (göbek-diz ka-pağı arasına) bakmaktan ve başkalarının avretini (örtülmesi gereken yeri) görecektir şekilde açılmaktan sakınmalıdır.

7-İster kırdâda, ister helâda olsun önü ve sırtı kibleye gelecek şekilde oturmamalıdır.

8-Rüzgârın esintisine karşı idrarını yapmamalıdır. Sıçramalardan korunmalıdır.

9-Yola, yol kenarlarına, başkalarının kapı ve duvarlarına, Cami ve kabristan yakınlarına, gölgeliklere, meyveli ağaçların altlarına, karınca ve diğer haşarat deliklerine, abdest

ve gusül alınan yerlerde, geri tepecek şekildeki sert yerlere idrar yapmak, büyük abdest bozmak mekruh görülmüştür.

10-Zaruret dışında ayakta idrar etmemelidir. Tıbbi açıdan zararlı olduğu gibi, dini açıdan da 'Cefa'dan (kaba davranış ve edep dışı olarak) görülmüştür.

11-İhtiyaç dışı açılıp saçılmamalıdır.

12-Helâda başkalarının göreceği şekilde oturmamalıdır.

13-Klozet denilen alafranga tuvaletlere zaruret olmadan oturmamalıdır. Bağırsakların boşaltımı tam olarak sağlanmadığından tıbbi zararları olduğu gibi, umumi yerlerdeki klozetlerin ' VENERİYEN' hastalıkları bulaştırdığı için mahzurludur.

14-Çömelerek helâyâ oturmalı ve sol tarafa meylederek kendini salıvermelidir. Bu oturuş bağırsakların ve mesanenin tam boşalmasına vesile olacağından mesane taşının oluşumu-

na ve prostat hastalıkların azalmasına neden olacaktır.

15-Helâda uzun oturulmamalıdır. Basura neden olur. Tam boşalmadan kalkmamalıdır.

16-Def-i hacet konuşulmamalı, selam almamalı, dini konuları düşünmemelidir. Kaba avretine, idrar ve dışkısına bakmamalı, önüne balgam ve sümük atmamalı, çevresini ve hela taşını temiz tutmalıdır.

17-Suibriği (ki en uygunu ibriktir) veya maşrapa veya aç-kapa başlıklı taharetlenme hortumu ile taharetlenmeli, sağ elle su döker sol el ile ön ve arka necaset mahallini necaset eseri bırakmadan yıkamalıdır. (sıvı sabun kullanılması pek uygundur.) kalp rahatlamalı fakat vesvese yapılmamalıdır. Yıkama esnasında suyu çarparak değil yukarıdan aşağı doğru akıtmak suretiyle yıkamalı ve sıçramalara dikkat edilmelidir. Bunun için en uygunu ibrik veya aç-kapa başlıklı taharetlenme hortumudur.

18-Tuvalet kâğıdı ile veya başka bir şekilde kurulanmalıdır.

19-Ayakta idrar yapması ve kamışın ucunu ıslattığı parmağıyla silmesi uygun değildir. Necasetin yayılmasına sebep olur.

20-Başkalarının göremeyeceği şekilde bir iki adım atarak, öksürerek veya sol tarafa eğilerek İstibra yapmak (idrara son damlasını çıkartmak) vaciptir. Son idrar sızıntısının dışarıya atılmasını gerçekleştiren bu hareket birkaç kez tekrarlanmalıdır. Çıkan ıslaklığı tene, elbiseye bulaştırmadan oturup yeniden yıkanmalıdır. Taharetlenme bu şekilde tamamlanmış olur. Bundan sonraki konuda "İSTİBRA" geniş bir şekilde anlatılacaktır.

21-Çıkarken sağ ayakla çıkmalı ve şu dua yapılmalıdır. "Faydalı olanı vücudumda bırakıp, zararlısını dışarıya attıran Rabbime sonsuz hamd ve sena olsun."

22-Kadınların kullandıkları helâlar ayrı da olsa, aynı yolu ve girişi kullanmamalıdır

4-KONUN ÖNEMİ

Erkeğin istibrâ yapması farzdır.(04) Kadının istibrâ yapmasına gerek yoktur. Açıklaması ileride gelecektir. İstibrâ yapmadan, idrarın son damlalarını çıkarmadan hemen alınan bir abdest sonunda veya abdest alma esnasında çok azda olsa idrar damlasının çıkması veya idrar çıkış deliğinde bir yaşlılık görülürse abdest bozular.(05)

Dikkat edilirse «yaşlılık görülürse» diyoruz, «yaşlılık his edilirse» demiyoruz. Çünkü yaşlılık her zaman için hissedilmesi mümkündür. Bilhassa vesveseli kişilerin bunlara dikkat etmesi gerekir. İdrar deliğinde yaşlılık yani ıslaklık olduğunu anlamak için tenasül uzvunun ucuna kuru bir taş veya kurutma kâğıdı konulur eğer bu konulan şey ıslanırsa ıslaklık var demektir.

Abdesttin idrar yönünde bozulma durumu; İdrar damlası ile delik ucundaki ıslaklık ay-
nıdır.(06)

İdrar damlaması veya idrar deliği ucundaki yaşlık varsa, bu şekilde alınan bir abdest ile yapılacak ibadetler, özellikle namaz sahih olmaz. Abdest alınmadan yapılan ibadette geçersiz olur. Abdest, namazın en önemli şartı olduğundan dolayı namaz kılınmamış sayılır. Bu bakımdan konu son derece önemlidir.

5-İSTİBRÂ FARZDIR

İdrar sızıntısının kesildiğinde kalbi kanaat getirinceye kadar yapılması gereken istibrâ farzdır.(07) Şayet kalbi idrarın kesildiğine kanaat getiriyor ve bu durum kendisinden vesvese sebebiyet vermiyorsa vacip, istibrâdan sonra bir şey çıkmayacağına kati bir surette eminse istibrâ yapması menduptur. (Yapılması halinde sevap yapılmadığı zaman günah olmayan şey)

Abdestini titizlikle alıp namazını huşu (Allah korkusu ile kalbin titremesi) ve gönül huşuru içerisinde kılmak isteyen müslümanın bu konuya çok dikkat etmesi gerekmektedir.

Bu hususta hadisi şerifler şöyledir:

(I) İdrardan korununuz çünkü kabir azabının hemen hepsi ondandır.» (08)

Çünkü kişi idrardan korunmazsa namazı batıl olur ve günaha girer. Dolayısıyla istibrâ yapmadığı için büyük günaha girmiş olur.

(II) İdrardan çok iyi korununuz. Çünkü kulun kabir de en önce hesaba çekileceği şey odur.»

İstibrâya önem vermeyen namazına önem vermemiştir. Bu Lakaydilik kişiyi cehenne me sürükler.(09)

(III) «Muhakkak ki, sizden birinize kabrinde azab edilir. Şüphesiz idrar yaptığı zaman istintar etmezdi denilir». (10)

İdrarın son damlasını çıkarmak için çaba harcamak demektir.

(IV) «Sizden biriniz idrarını yaptıktan sonra zekerini üç defa kuvvetle çeksin.» (11)

Abdullah b.Abbas:”Resulullah bir kabrin yanından geçerken azab gören iki insan sesi duydu.

“Bunlar azab görüyorlar. Hem azab görmeleri büyük bir şey için değil; Biri idrarından istibrâ etmezdi, diğeri de koğuculuk (Laf getirip götürme) ederdi.” (12)

Bu Hadis-i Şeriflerden anladığımızı göre kişi ibadetlerine ne kadar dikkat ederse etsin, ihlâs ile yaparsa yapsın hatta Hz.Saad b. Muaz gibi düzeyde bir sahabe olsa da istibrâyaya dikkat etmezse Allah(C.C) onun cezasını kabir azabı şeklinde veriyor. İşte örneği;

(V) «Eğer kabrin sıkmasından bir kimse kurtulsaydı muhakkak ki Sad kurtulurdu. Vallahi öyle bir şiddetle sıkıştırıldı ki onun

tesiriyle eğe kemikleri birbirine geğti.(Bu durum) onun sidiğin eserinden sakınmamasındandır.” (13)

Taberi'nin İbn-u Ömer(R.A) den rivayet ettiği bir hadiste söyle buyrulur: ‹‘Bir adam kabre konulur hemen iki melek ona gelip ‹‘Muhakkak biz sana bir darbe vuracağız” dediler. Hemen öyle bir vuruş vurdular ki kabir ateşle doldu. Bundan sonra onu bıraktılar. Nihayet ayılıp korkusu gidince Meleklerle sordu:

- Bana bu darbeyi hangi suçumdan dolayı vurdunuz?

- Şüphesiz sen bir defa abdestsiz namaz kıldın. Birde mazlum bir adamın yanından geğtiğinde sen ona yardım etmedin cevabını verdiler. (14)

Burada anlatılan Müslüman bir kişidir. Zira bilerek abdestsiz namaz kılmak insanın küfre götürür. Demek ki kişi abdestine dikkat et-

ve bu hususta fazla malumat vermemişleridir. Hâlbuki tenasül uzvunu yıkandıktan sonra kurulanmayı, idrar kesilmesini sağlamak için yapılan gayretleri kapsayan istibrâyı aynı manaya almak mümkün değildir.(17)

Çünkü istibrâ idrar damlasının sızıntısını gidermek veya kesmektir.

Yürümek, öksürmek sol tarafa yatıp uyumak şeklinde istibrânın yapılacağı kaybeden fıkıh kitapları (18) bunların yapılmasının ne kadar zor olduğunu ve pratik olmadıklarını hesaba katmamaktadırlar. Çünkü buna göre tuvaletteki kişi yapabileceği istibrâ usulü ancak öksürmektir. Yürümek ve sol tarafa yatıp uyumak uygulanabilir metotlar değildir. Üstelik külotla damlayacağından dolayı sık, sık külot değiştirme gibi bir mahsurları da vardır. Diğer yandan uyumak cemaati kaçırmak gibi diğer bir mahsuru da beraberinde getirir Külotla damlayan idrar avuç içi büyüklüğünden küçük olursa kılınan namaz mekruh olur. Bu

ölçüden büyük idrar, namazı ifsat eder.(19)
Çok defa öksürük istibrâ için yeterli değildir.

Bilmemek özür sayılamayacağına göre gönül huzuru ile sahih bir namaz kılmak ve içimizdeki vesveseleri atmak için bu hususa çok dikkat etmemiz gerekmektedir.

7-İDRAR DAMLAMASINDAN KORUNMAK

İdrardan gereği gibi korunmak için şu tedbirlerin alınması gerekir;

1- İdrar sıçramasını önlemek.

İdrar sıçramasını önlemek için bir çukurun tam ortasına yada tuvalet deliğinin tam ortasına yapılmalıdır.(En iyisi oturarak idrar yapmaktır)

(VIII) «Sizden biriniz idrar yapmak istediği zaman, idrarı için müsait bir yer bulsun.»
(20)

Bu sebeple banyoda yıkanırken idrar yapmak mekruh görülmüştür

Reddül Muhtarda ‹‘Kendi abdest aldığı yere idrar yapması mekruhtur.’’ (21) kaydı vardır.

Ebu Davud’dan nakledilen bir hadis şöyledir. ‹‘Sakın biriniz hamamda yıkandığı yere idrar yapmasın çünkü umumiyetle vesvese bundan doğar.’’

Bu hüküm idrara akacak yol olmadığı ve zemin sert olduğu zaman ki durumdur. Banyo yapan kimse idrardan üzerine bir şey sıçradığını zanneder ve bundan vesvese alır. Rüzgâra karşı idrar yapmakta böyledir.

İbn-u Mace şu ilavede bulunuyor, ‹‘Ben Yezid oğlu Muhammed’ten duydum kendisi Muhammed Ettenafi’nin oğlu Ali şunu söylediğini duymuş Diyor ki ‹‘Hadiste geçen idrarın yasaklandığı yıkanma yeri toprak çukurudur. Şimdi ise öyle değildir. Duş zeminleri

as,alçı ve ziftenlıyor idrar su ile giderilebiliyor. Bundan böyle duşta idrar yapmanın bir sakıncası yoktur. (22)

Bu arada şunu da hatırlatalım. Klozet denilen alafranga tuvaletlere ayakta olmamak şart ile idrar yapmanın bir mahsuru olmaması gerekir. Fakat bu tuvaletlerde idrar kesesi ve bağırsakların tam boşalmasını sağlayamadığından tercih edilmemeli.

Çömelip oturmayacak olanlar ve diz problemleri olanların, tansiyon problemi olanların alafranga tuvalet kullanmasında bir mahsur olmadığı gibi faydalı bir şeydir,

Diğer yönden genel tuvalet yerlerdeki klozetlerin cinsel yoldan yayılan hastalıkları bulaştırması bakımından mahzurludur.

2-Ayakta idrar yapmamalıdır.

Özürsüz olarak ayakta idrar yapmak mekruhtur. Bu hususta Peygamberimiz(a.s) şöyle buyurur:

Hz.Aişe(r.ah) ‹Kendisine kuran nazil olmaya başlandığından beri, Resulullah (A.S) ayakta idrar etmemiştir.› (23)

Yine İmam Ahmed'in, Tirmizi'nin (1 ci cil 226 cı sayfa),Nesainin (307 nolu hadis) ve ibni Mace nin tahrir ettiği hadiste Aişe (r.ah) demiştir ki:

(IX) ‹Size Nebiyy-i Azam (s.a.s) a ayakta işediğini kim haber verirse inanmayın mutlaka oturarak abdest bozardı.› (24)

Abdullah İbn-u Mesudun (R.A) şöyle rivayet ettiği olmuştur:

(X)››Şüphesiz ki ayakta abdest bozmanda cefadandır›› (25)

Hz.Cabirden (R.A):

(XI)Resulullah(s.a.s) ayakta idrar yapmayı yasakladı›› (26)

Bazı âlimlerde ayakta yapmayı caiz görmüştür ve ayakta idrar yapmaya ruhsat vermişlerdir. Dayandıkları isnat şu hadistir:

H.z.Huzeyfe'den (r.a) ‹‘Bir gün peygamber (s.a.s) bir kavmin plgne vardı ve oraya idrarını yaptı›› (27)

Ayakta idrar yapmayı mekruh gören ulema bu hadisi Őerif karŐısında Őu tevili yapmıŐlardır:

1- Kadı İyaz'ın beyanına göre Uzun zaman oturan efendimizin (a.s) idrarı sıkıŐtırmıŐ ve uzağa gidememiŐ hemen ayakta idrarını yapmıŐtır.

2-Resulullah (s.a.s) dizindeki veya belindeki bir hastalıktan dolayı idrarını ayakta yapmıŐtır.

3-plkte müsait bir yer bulamamıŐtır.

4-Bir ihtimalde ayakta idrar yapmanın caiz olduğunu göstermek için yapmıŐtır.

Bu Hadis-i Şeriflerden ıkarılan sonuçlara göre ayakta idrar yapmak mekruhtur. Bu mekruhiyet harama yakın olmayıp kerahat-i tenzihiyyedir.(28)

Çömelerek idrar yapmanın tıbbi yararı şöyledir:

Çömelince karın kasları kasılır, dizler karına tazyik yaparlar dolayısıyla mesane baskı altında kalır.

İşeme sonucunda mesane tam boşaldığından mesanede artık idrar kalmaz. Mesane tam boşalır. Bu ise idrar yolları iltihabını ve mesane taşlarını oluşmasını önlediği gibi prostat hastalığı olanlarda şikâyetlerin azalmasında etkili olur.

Çömelerek idrar yaparken hafif sol tarafa meyil edilmelidir. İleride görüleceği gibi idrar yollarının anatomisine (yapısına) en uygun olan bu pozisyonda idrar yollarının ve mesane tam boşalması mümkün olmaktadır

8-İSTİBRÂDA VESVESE

İstibrâ yapmama hususunda insanlar değişiktir. Herkes kendi durumunu bilir. Bazı kimselerin idrar akıntısı hemen kesilir. Bu

simselerin abdestini hemen almaları caizdir. Bazılarının akıntıları daha fazla sürer. Bunların istibrâ yapmaları farzdır.

Her şeye rağmen evham yapıp vesveseye düşenlerin yapacakları bir korunma çaresi de şudur: Bir kâğıt parçasını ya da bir pamuk parçasını bükerek tenasül uzvunun dış deliğinden itibaren yarım santim içeri koymaktır. Pamuk dış taraftan görülmemelidir. Zira idrar yaşlılığı pamuğun dışarısına sıçrayacak olursa abdestti bozar. Her idrar yaptıktan sonra pamuk değiştirilir ve yerleştirilir. Tek mahsuru pamuk veya kâğıt parçasında mikrobik hastalıkların bulaşabilmesi ve nadir olsa da bu maddelerin kalıntısının idrar torbasına kaçması sebebiyle çeşitli hastalıklara sebep olmasıdır.

Uygulanan istibrâdan sonra külotu su serpmek vesveseyi kıran diğer bir uygulama çeşididir. Hissedilen yaşlılığın serpilen sudan ileri geldiği kanaati hâsıl olur.

İstibrâ konusunda bizim tavsiye edeceğimiz ve kesin sonuç veren ‹Sıvazlama metodu'na geçmeden önce idrar yollarının anatomisine bir göz atmanın yerinde olacağı kanaatindeyiz.

9-İDRAR YOLLARI ANATOMİSİ

İdrar, böbrekten süzöldükten sonra göbek altında mesane denen idrar torbasında toplanır. İdrar torbası ile idrarı çıkaran delik arasında uretha denen işeme kanalı bulunur. İşte istibrânın tatbik ettiği organ bu olup uzunluğu erkekte 16-18 cm ve 8 mm çapında, kadın da 2,5-4 cm uzunluğunda ve 8 mm çapındadır. Kadının işeme kanalının kısa olması ve yapısal doğrultusunun düz olmasından dolayı kadınların istibrâ yapmaları gerekmez. Çünkü kısa boyu ve yer çekimi kuvvetiyle içerisinde idrar kalıntısı olmaz. Bu sebeple kadınlar idrar yaptıktan sonra biraz beklerler. Taharet

apıp kurulanırlar. Böylece idrar damlaması olmaz. Fakat erkekte durum farklıdır. Zira idrar yolunun yapısından dolayı idrar yaptıktan sonra idrar kanalında her zaman idrar kalıntısı bulunur.

İdrar kanalının bir diğer görevi ise meniye (sperma) dışarı atmaktır. Cinsel faaliyet ve üreme ile ilgili bu hadise cinsel organların idrar atım yollarıyla ilgilidir.

İşeme kanalı idrar torbasından hemen sonra prostat denen salgı bezinin içerisine girer. Daha sonra aşağıya doğru ilerler. Burada yönü dikeydir. Sonra aşağı ve öne doğru seyreder ve tenasül organının içerisine girer. İdrar çıkış deliğinde sonlanır.

İdrar atım kanalında 4 dar ve 3 geniş yer vardır. Normal hallerde idrarın akmasını engelleyen 2 adet büzücü kas bulunur. Bunlardan birisi mesanenin hemen çıkışında, diğeri de prostat girişindedir.

Bilhassa prostat girişinde olan dış büzücü kas idrar atılmasında ve damlamada önemli etkisi vardır. Bu kasın hastalıklarında veya beyin, omurilik gibi nörolojik hastalıklarda, kuvvetli öksürme, ağır kaldırma gibi zorlama hareketlerinde idrar tutamama şikayetleri olur. İdrar damlalar halinde kendiliğinden akar. Bu durumda özürlü namaz kılma durumu gündeme gelir.

İşte işeme kanalını bu yapısal doğrultusu ve büzücü kasların fonksiyonu nedeniyle idrar kanalında her zaman bir miktar bakiye (artık) idrar kalır ve istibrâ yapılmasını gerekli kılar.

10-ERKEK TENASÜL UZVUNDAN GELEN SIVILAR

Erkek tenasül uzvundan (Penis) dört nevi sıvı gelir.

1-idrar

2-Vedi: İdrar yaptıktan sonra gelen sarı kalın idrar damlasıdır idrarın bittiğini gösterir. Bir hastalık alameti değildir.

3-Meni: Kirli beyaz renkte koyu katı kıvamda, hamur kokusundadır. Üreme fonksiyonu ile ilgili tohum hücrelerini (sperm) taşır.

4-Mezi: idrar atım yolundaki bezlerin ve prostat dokusunun salgısından meydana gelir. Genelde büyük tuvaletten sonra makata fazla dokunduğumuzda gelir. İnce, beyaz, miktarı az, saydam bir sıvıdır. Cinsel heyecandan sonra akar.

11- MEZİ HAKKINDA BİLGİ

Bu akıntı mezi veya zevk suyu, heyecan suyu dediğimiz akıntıdır. Normal fizyolojik bir akıntı olup bir hastalığı göstermez.

Bu salgıyı kesmenin çaresi ve ilacı, tedavisi yoktur. Çünkü normal fizyolojik akıntıdır. Karşı cinsle yakın temas, hatta düşünme so-

nucu bile olur. Aynı güzel bir yemeğin görülmesi veya düşünülmesi asıl ağız sulanması yapıyorsa bu akıntıda böyledir.

Bilhassa cinsel dürtülerden sonra görülür. Kitap, dergi, gazete televizyon gibi erotik yayınlardan olumsuz etkilenme bu akıntının başlıca sebebidir

Salya gibi beyaz berrak ve incedir. Aynı nezledeki sümük gibidir. Miktarı da azdır. Cinsel birleşmeden önce ve cinsel haz duyulunca gelir. Büyük tuvalet sırasında ve ıkınma sıkınmalar sırasında da gelebilir. Sebebi cinsel birleşme sırasında kayganlaşmayı sağlamaktır. Bu akıntı olmasaydı cinsel birleşme çok zor olur ve insanlara acı verirdi.

Bir zararı yoktur. Sadece can sıkıcıdır. Belsoğukluğu ile alâkası yoktur

Bazen de bu salgıyı meydana getiren bezlerin iltihaplanması veya üşütme, ağır kaldırma gibi hareketlerden sonra gelebilir. Bekâr

-rkeklerde sık, sık gelen bu sıvı normal bir akıntıdır.

Bu dört sıvını hepsi abdesti bozar. Sadece meninin gelmesi gusül abdesti almayı gerektirir. Diğerlerini akması guslü gerektirmez. (26) Bu sıvıları tanımayan birçok gencin, meziden dolayı gusül abdesti alarak her gün yıkanma sebebi ile üşütmelerine şahit olmuşuzdur.

12-İŞEME FONKSİYONU

İdrar yapma isteği gelince, karın kasları kasılarak idrar kesesine baskı yapmak suretiyle mesanenin kasılmasına neden olur. Beyinden gelen sinirsel emirlerin ve omurilikteki işeme merkezi sinirsel uyarımlarla mesane çıkışı büzücü kası gevşer ve idrar işeme kanalına geçer ve buradan dışarıya tazyik ile atılır.

İdrar bitince bu olayların tersi olur. Mekanizma geriye doğru çalışır. Büzücü kas kasılır, mesane ile işeme kanalının irtibatını

keser. Bu sırada tenasül organının kökündeki kaslar bir iki defa kasılarak kanal içerisindeki kalıntı idrarı ileri sevk ederek dışarı atmaya çalışır. Fakat bir miktar idrarın kanalda kalmasına neden olur.

İşte yapılacak istibrânın amacı bu kalan idrarı dışarı atmaktır. Bazı kimselerde bu kanal biraz beklemekle boşalır. Bazı kimselerde kesilmez damla, damla akmaya devam eder. Bu kalıntı idrarın kesilmesinden önce abdest alınır, daha sonra idrar damlayacağı için abdest bozular ve kılınacak namaz sahih olmaz.

13-SIVAZLAMA METODU

İstibrâ amacı için yapılan sıvazlama metodu şöyle uygulanır:

İdrar yaptıktan sonra biraz beklenilir. Bu arada istincâ yapılır. (Büyük tuvaletten sonra temizlenme). İstincâ daima istibrâdan önce

yapılmalıdır. Çünkü istincada taharetlenirken refleks olarak büzücü kas gevşer ve bir miktar idrar, idrar kanalına geçer. Böylece daha önce istibrâ ile boşaltılan idrar kanalı yeniden artık idrar ile dolar.

Sonra bir iki defa öksürülür.

Öksürmekle karın kasları kasılır ve mesaneyeye baskı artar. İdrar kalıntıları dışarı atılır. Bundan sonra sol elin işaret orta ve yüzük parmakları orta parmak hafif ileride olacak şekilde makattan (büyük tuvaletin geldiği delik) itibaren öne doğru testis torbasının arka ve altına kadar, orta hatta baskı ile sıvazlanır. İşaret ve yüzük parmakları yanlardan kanalı sıkıştırarak orta parmağa yardımcı olur. Dolayısıyla işeme kanalındaki artık idrar tenasül organına geçirilir.

İkinci kademedeki tenasül uzvu kökünden idrar çıkış deliğine kadar parmak uçları torbanın arka yüzündeki işeme kanalını kavrayarak tazyikle ileri doğru sıvazlanır.

En son olarak tenasül uzvunun baş kısmı, bas ve işaret parmağı ile sıkılır ve kalıntı idrar damlaları dışarı atılır. Bu işlem bir kaç defa tekrar edilir ve idrar çıkış deliği su ile yıkanıp bir havlu ile kurutulur. Artık tenasül uzvuna el vurulmaz, çünkü refleks olarak idrar mesaneden idrar kanlına geçebilir ve artık idrar oluşturur. Buda damlamaya sebebiyet verir.

İstibrâ bitmiştir. Artık idrar damlaması olmaz, zira işeme kanalı boştur. Şeytanın vesvesesine aldanmak doğru değildir. Kanalda idrar kalmamıştır. Bu nedenle idrar damlaması da olmayacak demektir.

Bu kesin bir sonuçtur. Artık tuvaletten çıkılıp gönül rahatlığı ile abdest alınıp namaz kılınabilir.

KAYNAKLAR

01-El-Mavarid Sh.82,Mevlüt Sarı

02-Yeni Kumus Sh.19 bekir Topalođlu

03-Kamus tercümesi Asım Molla

04-Büyük İslam İlmihali Sh.60 ömer Nasu-
hi Bilmen İbn-i Abidin 1/8 356

05-Age Sh.60

06-Reddül-Muhtar Alled dürrül-Muhtar
Sh.594 Ahmet Davutođlu Nimetul İslam
Sh.89

07-Nimetül İslam Sh.43

08-İbn-i Mace 348 Nolu Hadis

09-Cami-i Sagir ve Şerhi Sirac-ı Münir et-
Tebarani İstinadı Hasendir (7605)

10-Kamus Tercümesi Asım Molla Kamus
elmuhiti 1/665

11-İbn-i Mace 326 nolu hadis Beyhakki
s.Kübra 552

12-Sahih Buhari Muhtasarı Tecrid-i Sarih
Cilt 1 Sh.175

13-Sünen-i Nesai 4/101-102

14-Ramuzul Ehadis üdhile kelimesi

15-Sünen-i Nesai 2.cüz 156

16-Camiüs Sağir «innema» kelimesi Ebu
Ravhul Kelamiden

17-Nimetül İslam Sh.42 Sönmez Yayınlar

18-Reddül Muhtar Sh.593 1 ci cilt nimetül
islam Sh.43

19-Nimetül İslam Sh.97

20-Müsned İmamı Ahmed Ebu davut sünen
3 nolu hadis

21-Reddül Muhtar Sh.593

22- İbnu Mace sh. 304

- 23-Süneni Ebu davut 1/93
24- Süneni Tirmizi Cild 1 Sh.1.12
25-İbn-i Mace Hadis No:300
26-Süneni Tirmizi C:1 Sh.19/20
27-Tirmizi Cild1 Sh.19
28- İbn-u Abidin 1/355-356